

Ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων τόνισε τον ρόλο της παιδείας σε συνάντηση με εκπαιδευτικούς

[Πατριαρχία](#) / [Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Διαδοχικές συναντήσεις είχε το διήμερο 14 και 15 Οκτωβρίου 2026 ο [Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος](#), με επίκεντρο ζητήματα Ιερών Μονών, τη θέση των χριστιανών στη Μέση Ανατολή και τον ρόλο της παιδείας στη διαμόρφωση της νέας γενιάς.

Την Τετάρτη 14 Οκτωβρίου 2026, ο Μακαριώτατος δέχθηκε τον Ηγούμενο της Ιεράς Μονής Αγίου Γεωργίου Λύδδης, αρχιμανδρίτη Διονύσιο, τον ηγούμενο της Ιεράς Μονής Χοζεβά, Αρχιμανδρίτη Κωνσταντίνο, και τον ηγούμενο της Ιεράς Μονής Αγίου Συμεών Κατά Μόνας, Αρχιμανδρίτη Παρθένιο. Κατά τη συνάντηση

συζητήθηκαν θέματα που αφορούν τις τρεις μοναστικές κοινότητες.

Στη συνέχεια, ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων συναντήθηκε με τον εκπρόσωπο της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Ραμάλα, Μάριο Σταύρου. Στο επίκεντρο της συζήτησης βρέθηκαν ζητήματα που αφορούν τους χριστιανούς της Μέσης Ανατολής, ενώ επισημάνθηκε η στενή συνεργασία μεταξύ των Εκκλησιών Κύπρου και Ιεροσολύμων.

Ο Πατριάρχης Θεόφιλος αναφέρθηκε στον πολυδιάστατο ρόλο του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων στους Αγίους Τόπους, με έμφαση στην ειρηνευτική, εκπαιδευτική και πολιτιστική του αποστολή. Στο τέλος της συνάντησης προσέφερε στον κ. Σταύρου αναμνηστικά από τα Ιεροσόλυμα και την πατριαρχική ευλογία του για προσκύνημα στον Πανίερο Ναό της Αναστάσεως.

Η παιδεία ως δρόμος προς την αλήθεια και την ελευθερία

Την Πέμπτη 15 Οκτωβρίου 2026, ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων υποδέχθηκε πεντηκονταμελή ομάδα εκπαιδευτικών από όλες τις θρησκευτικές κοινότητες του βόρειου Ισραήλ. Την ομάδα συνόδευσαν ο Μητροπολίτης Άκρης - Πτολεμαΐδος κ.Μακάριος, ο προϊστάμενος της Κοινότητας Κουφρ Σμέα, π. Θεοδόσιος Μαχούλης, και ο π. Γεώργιος Μανσούρ.

Οι εκπαιδευτικοί παρουσίασαν στον Πατριάρχη το έργο τους, καθώς και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής τους αποστολής.

Απευθυνόμενος προς τους εκπαιδευτικούς, ο Πατριάρχης κ.κ. Θεόφιλος ανέδειξε την παιδεία ως θεμελιώδη παράγοντα πνευματικής και ηθικής καλλιέργειας των νέων, υπογραμμίζοντας ότι ο σκοπός της δεν περιορίζεται στη μετάδοση γνώσεων, αλλά συνδέεται με την αναζήτηση της αλήθειας, την ελευθερία της ανθρώπινης προσωπικότητας και την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης.

Ειδικότερα, τόνισε ότι ο εκπαιδευτικός επιτελεί έργο με βαθύ κοινωνικό και πνευματικό αντίκτυπο, καθώς συμβάλλει στη διαμόρφωση του χαρακτήρα και της συνείδησης των μαθητών. Παράλληλα, επισήμανε ότι η γνώση χρειάζεται να συνοδεύεται από την ηθική ευθύνη, την αγάπη και την καλλιέργεια των αξιών, ώστε να οδηγεί τον άνθρωπο όχι μόνο στην ευρύτερη κατανόηση του κόσμου, αλλά και στην ουσιαστικότερη αντιμετώπιση του συνανθρώπου του.

Αναφερόμενος στις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις και στην ευρεία πρόσβαση στην πληροφορία, ο Πατριάρχης υπογράμμισε ότι η συγκέντρωση και η μετάδοση πληροφοριών δεν συνεπάγονται αυτομάτως την ανάπτυξη της κρίσης και της σοφίας. Όπως σημείωσε, η παρουσία του εκπαιδευτικού παραμένει αναντικατάστατη, καθώς η ουσιαστική παιδαγωγική διαδικασία προϋποθέτει προσωπικό παράδειγμα, ζωντανή επικοινωνία και μετάδοση αξιών.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε, επίσης, στον λόγο ως φορέα αλήθειας, ιστορικής μνήμης και πνευματικής παρακαταθήκης, συνδέοντας την ελληνική φιλοσοφική παράδοση με τη χριστιανική διδασκαλία.

Επικαλέστηκε, μεταξύ άλλων, τη ρήση του Αποστόλου Παύλου «η γνώσις φυσιοί, η δε αγάπη οικοδομεί», τονίζοντας ότι η αυθεντική παιδεία δεν αποβλέπει απλώς στην απόκτηση περισσότερων γνώσεων, αλλά στη διαμόρφωση ανθρώπων σοφότερων, δικαιότερων και περισσότερο ευαίσθητων απέναντι στους άλλους.

Κλείνοντας, εξέφρασε την ευγνωμοσύνη του προς τους εκπαιδευτικούς για την προσφορά τους στη διαπαιδαγώγηση της νέας γενιάς και ευχήθηκε ο Θεός να ενισχύει το έργο τους.

Αναλυτικά η ομιλία του Πατριάρχη Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου:

«Μετ' ιδιαιτέρας χαρᾶς ὑποδεχόμεθα σήμερον εἰς τὴν καθέδραν τοῦ Ἑλληνορθοδόξου Πατριαρχείου τῶν Ἱεροσολύμων ἐκλεκτοὺς ἐκπροσώπους τῆς ἐκπαιδευτικῆς Κοινότητος, γυναῖκας καθηγητάς, αἱ ὁποῖαι μὲ εὐσυνειδησίαν, ἀφοσίωσιν καὶ ὑψηλὸν αἶσθημα εὐθύνης διακονοῦν τὰ γράμματα καὶ τὴν παιδείαν, ἐπιτελοῦντες ἔργον ὑψίστης σημασίας διὰ τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν συγκρότησιν τῆς νέας γενεᾶς.

Ἡ παρουσία ὑμῶν παρέχει εἰς ἡμᾶς τὴν εὐκαιρίαν νὰ ὑπογραμμίσωμεν τὴν ἰδιαιτέραν ἀξίαν τῆς παιδείας, ἥ ὁποία δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῶς μέσον ἀποκτήσεως

γνώσεων, ἀλλὰ κατ' ἐξοχήν ὁδὸν πνευματικῆς καλλιέργειας, ἀναζητήσεως τῆς ἀληθείας καὶ ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν, ἡ ἀποστολὴ τοῦ διδασκάλου συνδέεται πρὸς τὸ διαχρονικὸν παράγγελμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ: «γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς» (Ἰω. 8,32).

Πράγματι, ἡ γνῶσις ἀνοίγει τοὺς ὀρίζοντας τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως καὶ καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ἱκανὸν νὰ ἀναζητῇ καὶ νὰ διακρίνῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἡ δὲ ἀλήθεια, κατὰ τὴν πληρεστέραν αὐτῆς χριστιανικὴν ἔννοιαν, δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῶς διανοητικὴν κατάκτησιν, ἀλλὰ δύνάμιν ἐλευθερίας, ἡ ὁποία ἀπαλλάσσει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὰς προκαταλήψεις, τὴν μισαλλοδοξίαν καὶ κάθε μορφήν πνευματικῆς ἀνελευθερίας.

Ἡ παιδεία, ἐπομένως, συνιστᾷ ὕψιστον ἀγαθὸν καὶ θεῖον δῶρον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἄνθρωπος καλλιεργεῖ τὰς θεοσδότους δυνάμεις του, ἀναπτύσσει τὴν κριτικὴν του ἱκανότητα καὶ καθίσταται κοινωνὸς τῶν πνευματικῶν θησαυρῶν. Τοῦτο ἀποκτᾷ ἰδιαιτέραν σημασίαν, ἐὰν ἀναλογισθῶμεν ὅτι καὶ ἡ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ἱστορίᾳ ἀποκαλυφθεῖσα ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ μετεδόθη διὰ τοῦ λόγου. Τὸ θεῖον μήνυμα, κηρυχθὲν ἀρχικῶς διὰ τῆς ζώσης προφορικῆς παραδόσεως, κατεγράφη, διεφυλάχθη καὶ παρεδόθη εἰς τὴν ἀνθρωπότητα διὰ τοῦ γραπτοῦ λόγου τῶν θεοπνεύστων Γραφῶν, τῆς Παλαιᾶς τε καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Ὁ λόγος, συνεπῶς, δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῶς ὄργανον ἐπικοινωνίας, ἀλλὰ φορέα ἀληθείας, ἱστορικῆς μνήμης καὶ πνευματικῆς παρακαταθήκης. Διὰ τοῦ λόγου ὁ ἄνθρωπος ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς ἀτομικῆς του ὑπάρξεως, μετέχει εἰς τὴν ἐμπειρίαν τῶν προηγουμένων γενεῶν καὶ μεταλαμπαδεύει εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς ὅσα ἡ ἀνθρωπίνη σοφία καὶ ἡ θεία ἀποκάλυψις τοῦ ἐνεπιστεύθησαν.

Δὲν εἶναι, ἄλλωστε, τυχαῖον ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης διαπιστώνει ὅτι «πάντες ἄνθρωποι τοῦ εἰδέναι ὀρέγονται» (Μετὰ τὰ Φυσικά, Α', 1,980a21), ἀναγνωρίζων τὴν ἔμφυτον πρὸς τὴν γνῶσιν ροπὴν τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ δὲ χριστιανικὴ θεολογία προσδίδει εἰς τὸν Λόγον τὴν ὑψίστην ὄντολογικὴν Του διάστασιν διὰ τῆς εὐαγγελικῆς διακηρύξεως «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος» (Ἰω. 1,1). Οὕτως, ἡ ἐλληνικὴ φιλοσοφικὴ παράδοσις καὶ ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία, χωρὶς νὰ ταυτίζωνται, ἀναδεικνύουν τὴν βαθυτάτην σημασίαν τοῦ λόγου εἰς τὴν ἀναζήτησιν τοῦ νοήματος τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως.

Ἡ ἀπόκτησις, ὅμως, τῆς γνώσεως καὶ ἡ καλλιέργεια τῆς ἀρετῆς δὲν ἀποτελοῦν καρποὺς εὐχεροῦς καὶ ἀκοπιάστου προσπάθειας. Ἀπαιτοῦν μόχθον, ἐπιμονήν, πειθαρχίαν καὶ προσωπικὴν θυσίαν. Ἦδη ἡ ἀρχαία ἐλληνικὴ σκέψις συνδέει τὴν κατάκτησιν τῶν ἀγαθῶν μὲ τὸν κόπον, ἐν ᾧ ὁ ἱερός Ψαλμωδὸς διακηρύσσει: «οἱ σπεύροντες ἐν δάκρυσιν ἐν ἀγαλλιάσει θεριοῦσιν», (Ψαλμ. 125,5).

Εἰς τὴν ψαλμικὴν αὐτὴν εἰκόνα ἀναγνωρίζομεν τὴν ἰδίαν τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ. Ὁ διδάσκαλος σπεῖρει καθημερινῶς, συχνάκις, μὲ κόπον ἀφανῆ καὶ θυσίας ἀθεάτους, τὸν σπόρον τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀρετῆς εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν του. Οἱ καρποὶ τῆς προσφορᾶς του ἐνδέχεται νὰ μὴ γίνουν ἀμέσως ὁρατοί· παραμένουν, ὅμως, ζωντανοὶ εἰς τὴν σκέψιν, τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰς μελλοντικὰς ἐπιλογὰς ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἐκλήθη νὰ διαπαιδαγωγήσῃ.

Πλὴν ὅμως, ἡ γνῶσις, ἀποκεκομμένη ἀπὸ τὴν ἠθικο-πνευματικὴν εὐθύνην, δύναται νὰ καταστῇ στεῖρα ἢ ἀκόμη καὶ ἐπιζήμιος. Ἐξ οὗ καὶ ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν Παῦλος ὑπενθυμίζει μὲ ἀπαράμιλλον συντομίαν: «ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ» (Α΄ Κορ. 8,1). Εἰς τὸν λόγον αὐτὸν ἀποκαλύπτεται τὸ οὐσιῶδες μέτρον τῆς αὐθεντικῆς παιδείας: δὲν ἀρκεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ γνωρίζῃ περισσότερα· ὀφείλει, διὰ τῆς γνώσεως, νὰ καθίσταται σοφώτερος, δικαιοτέρος καὶ ἀνθρωπινώτερος.

Τοῦτο καθίσταται ἰδιαιτέρως ἐπίκαιρον εἰς τὴν ἐποχὴν μας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ραγδαία ἀνάπτυξις τῆς τεχνολογίας καὶ ἡ ἀπεριόριστος σχεδὸν πρόσβασις εἰς τὴν πληροφορίαν δὲν συνεπάγονται αὐτομάτως καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς κρίσεως. Ἡ πληροφορία δύναται νὰ ἀποθηκεύηται καὶ νὰ ἀναπαράγῃται διὰ τεχνικῶν μέσων, ἡ σοφία, ὅμως, ἡ διάκρισις καὶ τὸ ἥθος προϋποθέτουν ζῶσαν παιδαγωγικὴν σχέσιν, προσωπικὸν παράδειγμα καὶ αὐθεντικὴν κοινωνίαν προσώπων.

Διὰ τοῦτο, ὁ διδάσκαλος παραμένει ἀναντικατάστατος. Δὲν εἶναι ἀπλῶς μεταδότης γνώσεων, ἀλλὰ παιδαγωγὸς τῆς ἐλευθερίας, καλλιεργητὴς συνειδήσεων καὶ θεματοφύλακας ἀξιῶν, αἱ ὁποῖαι διασφαλίζουν τὴν συνέχειαν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὴν συνοχὴν τῆς κοινωνίας.

Ἐκ τῆς Ἀγίας Σιών, ὅπου ὁ Ἐνανθρωπήσας Λόγος ἐδίδαξε τὴν ἀλήθειαν, ἐφάνέρωσε τὴν ἀγάπην καὶ διὰ τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως ἀνέδειξε τὸ πλήρωμα τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας, ἐκφράζομεν πρὸς ὑμᾶς τὴν εὐαρέσκειαν καὶ τὴν πατρικὴν ἡμῶν εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν πολύτιμον προσφορὰν σας εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴ διαμόρφωσιν τῆς νέας γενεάς.

Εὐχόμεθα, ὅπως ὁ Θεὸς ἐνισχύῃ τὸ εὐγενὲς ἔργον σας, φωτίζῃ τὴν διάνοιαν καὶ τὴν καρδίαν σας καὶ εὐλογῇ τοὺς καρποὺς τῶν κόπων σας.

Διότι ἡ ἀληθινὴ παιδεία δὲν ἐξαντλεῖται εἰς τὴν μετάδοσιν τῆς γνώσεως, ἀλλὰ ὁλοκληρῶνεται, ὅταν ἡ γνῶσις γίνεται σοφία, ὁ λόγος γίνεται κοινωνία καὶ ἡ ἀλήθεια γίνεται ἐλευθερία».

Τέλος, ὁ Πατριάρχης κ.κ. Θεόφιλος υποδέχθηκε τὸν π. Γρηγόριο καὶ τὸν π. Ηλία, οἱ ὁποῖοι ἐπισκέπτονταν τὰ Ἱεροσόλυμα προερχόμενοι ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Κασσανδρείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοὺς ἔδωσε τὶς πατρικὲς καὶ πατριαρχικὲς εὐλογίες του.

